

Jongensdroom Swamo

Nederlandse koefamilie Jans levert Swamostieren op in de indextop in Nieuw-Zeeland

Een uitgekomen jongensdroom, zo zou je het verhaal achter de stalnaam Swamo kunnen noemen. Het beperkte aantal kansen dat de koefamilie Jans kreeg als stiermoeder, resulteerde in een groot percentage fokstieren, zoals Jaron, Jewel, Janson en de Nieuw-Zeelandse Jaro.

Eigenlijk is het toch van iedere fokker een droom om een fokstier te fokken. Indirect is me dat met stieren als Swamo Jewel en Swamo Jaron toch een beetje gelukt.' Piet Dam uit Goudswaard kan nu nog enthousiast worden wanneer hij terugdenkt aan de veestapel die hij tot tien jaar geleden verzorgde. Hij herinnert ze zich nog wel: de Clara's, de Loesjes en vooral de koefamilie Jans die in de stal van Arie Zevenbergen uit Goudswaard liepen. Dam verzorgde de veestapel en eigenaar Zevenbergen, bestuurlijk nauw betrokken bij de veeverbetering in Zuidwest-Nederland, had al vroeg gepleit voor een intrede van Holsteingenen in zijn veestapel. Van de koefamilie Jans herinnert Dam zich nog Jans 60, een harde Top Commandochter, haar Ken Royaldochter Jans 64 en haar achterkleindochter Jans 71, een diepe Marathondochter. 'Grote, harde koeien, die in productie niet echt opvielen maar gewoon melk met goede gehalten gaven', geeft Dam zijn beeld van de koefamilie.

Krom beenwerk

Op het moment dat Zevenbergen in 1993 besloot zijn bedrijf te beëindigen en de veestapel te verkopen, was Jans 78 een verse Ugela Bellvaars uit Marathondochter Jans 71. Ze had een vaarskalfje van Sunny Boy. 'Ik kwam in mijn jeugd regelmatig bij de familie Swank in Oud Beyerland om mee te helpen op de boerderij', vertelt Addy Moree, inmiddels werkzaam als inspecteur voor Tellus. 'Samen met Adwin en Arjenne Swank hadden we een vleeskoe, maar toen we die verkochten wilden we eigenlijk Holsteinkalveren terugkopen waarmee we echt zouden kunnen fokken. Zevenbergen had een goede

veestapel en we kochten daarom twee Sunny Boyvaarskalveren, beide uit Ugela Bellmoeders. Sunny Boy was toen dé nieuwe stier en Ugela Bell kreeg veel lof voor zijn dochters uit de fokperiode.' Een van de twee kalfjes was Jans 82 en nog voordat zij één jaar was meldde Henk Buijs, foktechnisch medewerker van CR Delta VRV, zich bij de familie Swank. 'We hadden voor het nucleusbedrijf Sunny Boy gemist en daarom probeerden we een aantal jonge Sunny Boydochters binnen te halen', legt Buijs uit. 'We hadden interesse in Jans 82 omdat haar moeder een hardwerkende vaars bleek. Haar Marathonmoeder Jans 71 maakte nog meer indruk in capaciteit, maar die heeft er uiteindelijk wel voor gezorgd dat in de familie krom beenwerk voorkomt.'

Swamo Jans 2 (v. Jabot), 88 punten en moeder van Swamo Jewel
Productie: 2.02 9680 4,30 3,30

Als pink werd Jans 82 gespoeld met Carousel Amos en Jabot en als drachtige vaars vertrok Jans 82 naar de teststallen. 'Dat vonden we natuurlijk prachtig en eigenlijk was het een beetje een jongensdroom dat er zoveel KI-interesse was', vertelt Moree. 'De familie Swank heeft niet zo'n grote stal en op deze manier kon onze koe toch gemolken worden en eventueel embryo's produceren.'

Het bleek een succes, want Jans 82 maakte een prima lijst en werd ingeschreven met 84 punten. Tussen haar koppelgenotes noteerde ze als vaars een 305-dagenproductie van 9615 kg melk met 4,22 % vet en 3,41 % eiwit. Haar beenwerk werd met 79 punten matig gewaardeerd, maar toch werd haar Carousel Amoszoon Swamo Jaron ingezet. Hij debuteerde als pinkstier met verdienstelijke cijfers voor zowel productie als exterieur.

Nieuw-Zeeland

Het succesverhaal voor de jonge bezitters van de Swamokoeien (de naam komt voort uit de combinatie Swank en Moree) ging verder, want de ET-sessie met Jabot leverde drie vaarskalveren op, waaronder

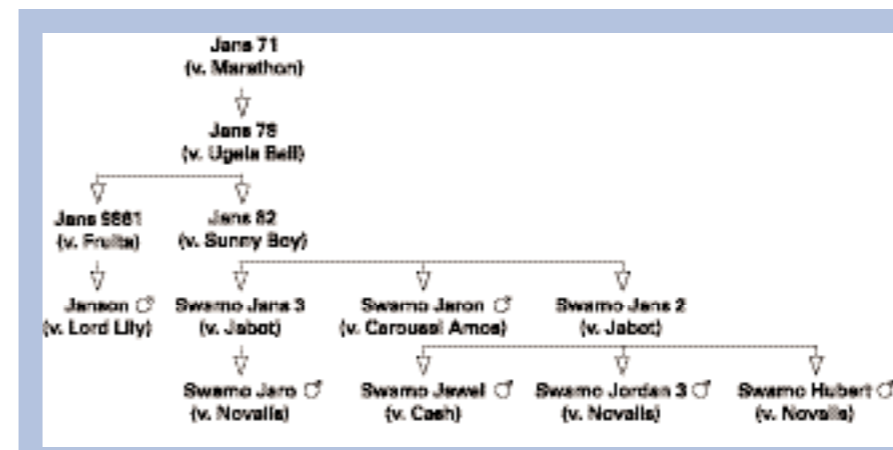

Jans 82 (v. Sunny Boy), 84 punten en moeder van Swamo Jaron
Productie: 2.02 305 9615 4,22 3,41

Jans 2. Zij nam ook deel aan de vaarzentest op Delta en slaagde ruimschoots. Haar volle zus Swamo Jans 3 (v. Jabot) werd verkocht aan Tijs Visch uit 't Harde en Theo Griffioen uit Roden die embryo's exporteerden naar Nieuw-Zeeland. Wie nu de omgerekende Interbull-cijfers van Nieuw-Zeeland bekijkt, ziet dat Swamo Jaro (Novalis x Jans 3) met 300 DPS de indexlijst aanvoert.

Swamo Jans 2 bleek een echte melkkoe en was met 88 punten een van de fraaiste Jabotdochters tijdens de Delta-test. Via Cash

bracht ze de stier Swamo Jewel en uit de combinatie met Novalis werden Swamo Jordan 3 en Hubert geboren. Jordan 3 sneuvelde in de wachtperiode, maar wordt binnen het fokprogramma van CR Delta VRV wel gebruikt als stiervader. Het afvoeren in de wachtperiode en toch gebruikt worden als stiervader overkwam ook Janson CV, een Lord Lilyzoon uit de Janskoefamilie. Hij werd gefokt door de familie Kuijken uit Bergeijk. 'We kochten de hele melkveestapel van Zevenbergen en daar zat ook de Ugela Bellvaars Jans 78

Swamo Jaron (Carousel Amos x Jans 82)

bij. Ze deed het binnen ons bedrijf erg goed, maar toen we bericht kregen dat er voor haar KI-interesse bestond, hadden we haar al drachtig gemaakt van Etazon Fruita', vertelt Pierre Kuijken. 'We melken inmiddels 170 koeien, maar de Fruitadochter Jans 9861 wist in het grote koppel als vaars een productiepiek te halen van meer dan 50 kg melk.'

Een ET-sessie met Lord Lily leverde vijf stierkalveren op, waaronder Janson. Hij werd vooral bekend door zijn frame-(117) en melkvererving (+1667), maar liet punten liggen in het beenwerk (99).

Geen gelukkige stierkeus

Kuijken was zo enthousiast over de koefamilie dat hij de oude Sunny Boydochter Jans 82, nadat ze uitgespoeld was bij CR Delta, ongezien besloot te kopen. 'Achteraf heb ik daar weinig plezier aan beleefd; vanwege matig beenwerk heb ik haar al snel moeten afvoeren. Ik heb haar nog een keer gespoeld met Labelle en Dombinator en daar heb ik nog wel een aantal fijne koeien van gemolken.'

Tot stiermoeders kwam het bij Kuijken en bij Swamo nauwelijks meer. 'De Jansfamilie spoelt matig, uit Jans 2 hebben we misschien dertig embryo's gehad, waarvan de eerste die we zelf inzetten meestal uitgroeiden tot stierkalveren', geeft Moree als reden aan. Ook de combinaties met de stieren Apollo, Spirando en Basar bleken achteraf niet de meest gelukkige keus om stiermoederwaardige dieren te fokken. Kuijken kreeg uit Jans 9861 nog een Jimtowndochter waaruit hij Zielland Zebo en Lord Lilydochters melkt. 'Inmiddels gebruik ik geen stieren meer om stieren te fokken', meldt Kuijken. 'De Janskoeien zijn gewoon plezierige koeien, waar je geen omkijken naar hebt en waar je zo een stal van vol wilt hebben.'

Jaap van der Knaap